

Határozatok Tára

C-404/14. sz. ügy Marie Matoušková által indított eljárás

(a Nejvyšší soud [Cseh Köztársaság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban — 2201/2003/EK rendelet — 1. cikk, (1) bekezdés, b) pont — Tárgyi hatály — A túlélő házastárs és a gyám által képviselt kiskorú gyermekek közötti, hagyaték felosztásáról kötött egyezség — Minősítés — Az ilyen egyezség bíróság általi jóváhagyásának szükségessége — Szülői felelősségre vonatkozó intézkedés vagy öröklésre vonatkozó intézkedés”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (harmadik tanács), 2015. október 6.

1. *Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban — 2201/2003 rendelet — Hatály — A „polgári ügyek” fogalma — A szülői felelősség gyakorlására vonatkozó intézkedések — A kiskorú gyermekek nevében gyámjuk által kötött hagyatéki egyezség jóváhagyása — Bennfoglaltság — A 650/2012 rendelet alkalmazhatóságának hiánya*

(2201/2003 tanácsi rendelet, 1. cikk, (1) bekezdés, b) pont, és (3) bekezdés, f) pont)

2. *Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban — 2201/2003 rendelet — Szülői felelősséggel kapcsolatos joghatóság — Házasságfelbontás, házassági életközösség megszüntetése vagy a házasság érvénytelenítése irántitól eltérő kérelmek — A kiskorú gyermekek nevében gyámjuk által kötött hagyatéki egyezség jóváhagyása — Öröklési jogi ügyben eljáró bíróság joghatósága — A gyermek lakóhelye szerintitől eltérő bíróság — Hatás hiánya*

(2201/2003 tanácsi rendelet, 12. cikk, (1) és (3) bekezdés)

1. A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2201/2003 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy a kiskorú gyermekek nevében gyámjuk által kötött hagyatéki egyezség jóváhagyása a rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett, szülői felelősség gyakorlására vonatkozó intézkedésnek minősül, és ezáltal a rendelet hatálya alá tartozik, nem pedig az említett rendelet 1. cikke (3) bekezdésének f) pontja értelmében vett, öröklésre vonatkozó intézkedésnek, amely nem tartozik a rendelet hatálya alá.

A jogképességet és az ahhoz kapcsolódó képviseleti kérdéseket ugyanis önállóan kell értékelni, és nem a kapcsolódó jognyilatkozatoktól függő, előzetes kérdésekként kell kezelni. Ezért a kiskorú gyermekek részére történő gyámrendelés és a gyám tevékenységének ellenőrzése annyira szorosan kapcsolódik egymáshoz, hogy nem lehet rájuk nézve az adott jognyilatkozat tárgyától függően eltérő joghatósági szabályokat alkalmazni.

Következésképpen az, hogy az ilyen hagyatéki egyezség gyámügyi bíróság általi jóváhagyását – amelyet a megkeresett tagállam jogszabálya az egyezség érvényességéhez előír – hagyatéki eljárás keretében kérték, nem tekinthető döntő szempontnak annak megállapításához, hogy ez az intézkedés az öröklési jog körébe tartozik-e. A gyámügyi bíróság jóváhagyásának szükségessége közvetlenül a kiskorú gyermekek helyzetéből, illetve cselekvőképességéből ered, és a 2201/2003 rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdésének e) pontja értelmében vett, a szülői felügyelet gyakorlása keretében a gyermek vagyonának kezelésével, megóvásával vagy a vagyonról való rendelkezéssel kapcsolatos, a gyermek védelmét célzó intézkedésnek minősül.

(vö. 30., 31., 38. pont, és a rendelkező rész)

2. A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2201/2003 rendelet 12. cikkének (3) bekezdése szerint valamely tagállam bírósági joghatósággal rendelkeznek a szülői felelősséggel kapcsolatban az e cikk (1) bekezdésében említett eljárásoktól eltérő eljárások esetében is, amennyiben egyrészt a gyermeket szoros kötelék fűzi az említett tagállamhoz, különösen ha a szülői felelősség jogosultjainak egyike szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik az adott tagállamban vagy a gyermek az adott tagállam állampolgára, és másrészt az eljárás valamennyi részes fele kifejezetten vagy egyéb egyértelmű módon elfogadta a bíróságok joghatóságát a bírósághoz fordulás időpontjában, és az a gyermek mindenekfelett álló érdekét legjobban szolgálja.

A kiskorú gyermekek nevében gyámjuk által kötött hagyatéki egyezség jóváhagyása esetében, amely jóváhagyást a megkeresett tagállam jogszabálya az egyezség érvényességéhez előírja, a 2201/2003 rendelet említett 12. cikkének (3) bekezdése a fent említett feltételek teljesülése esetén akkor is megalapozhatja öröklési jogi ügyben a hagyatékok felosztásáról kötött egyezség jóváhagyására vonatkozó joghatóságot, ha a gyermek szokásos tartózkodási helye nem ebben a tagállamban van.

(vö. 36. és 37. pont)